

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ce
Swó bny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ci khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Gserbiske njedželske lopjeno

Sałožil 1891 Khrjebjanfki farač dr. theol. a fil. Wjedrich Sella.

W Budyščinje

14. měrza 1937

Bauzen

Njedžela Judita.

Sczenje kwj. Jana 8, 46—59.

Jesu, mojej' dusche sbože,
Jesu, moje žiwjenje,
Kiž ty žalosć na šo šoži,
Da šo sa mnje do šmjercze,
Na duschi šy ityšknošć dostał,
Šewal bych we šmjerczi woštał.

Ma tule šhtuczku šo dopomnimy, hdnž čitamy Knjesowe
klowo: „Budže-li šhto moje klowo džeržecž,
tón nje budže šmjercze wo hladačž wěcznje.“
Tu widžiš, kał Jesuž šmjercž pschewinje, šo šměšch prajicž:

Jesu, moje žiwjenje.

Šhto dha je našche žiwjenje bjes Khrjita? Bjes Khrjiti
widžimy psched šobu štajnje šmjercž. Hdnž šy młodny, žadašch
šebi wjazny lět, bórny pak šo štonje, šo by rad šwoje mozy wob-
khował, kotrež mašch a kotrež czi rucže wotebėraju. Trajne
šbožo šebi šnano druhdže woczakujesch, a šy-li tam, šbožo šašo
čžeka. Poczakny pschińdu a ludžo šo hižo šašo na nowe wježela.
Najyma pschinježe motrošymne mšly, šyma lód a šněhi, na-
lěčžo wótre wětry, kotrež jich wjele do rowa pušchcža, lěčžo kłó-
czatu horzotu, njewjedra a wulke wodny. Khorny šebi myšli,
šo mohl namakacž pola druheho lėkarja wuhojenja. Štarschey
štaj najebacž šwojich džeczi w štarych lėtach wožamoczenaj kaž
pschi šapoczatku mandželstwa. Bohaty lepi po nowych wošche-
wjenjach; žada-li šebi psches měru, šthori. Młodny šebi pschezo
wjazy wliwa pscheje a widži pschecziwnikow, kotřiz jemu tole
njepopscheja. W Jesužownym žiwjenju tomu tak njebė: bjes
Jesuža noscha wšchě našche wježela šmjercž w šebi. Njedyr-
bjalo šo nam wšchitkim tajkeho žiwjenja woštudžicž?

Hladajmy, šhto je našche žiwjenje psches Khrjituža. Wo
Abrahamje šo praji, šo šo wježelesche, šo by Jesužowny džej
widžal. Pschetož, šhtoz khowdži w šwětle, potaša štajne prózo-
wanje wo njebješte wězy. Kšchescžijan posbėha šwojej woczki
k horam, wot kotrychž nam pomoz pschińdže. Nadžija njesa-
hanibi. Wón wě, šo budže mřecze šbožne wušnjenje, šo nama-
taju pschuwšni w Bosh toho, kiž šo sa nich štara a jich wodži,
hdnž jeho woczko wjazny na nich pohladacž, jeho ert wjazny sa
nich rěczecž, jeho ruka wjazny sa nich dželacž njemōže. Wěcz-
nosć ma tu hižo w šwojim žiwjenju a šmėje ju jeno rjeńschu
tam.

Pschezo potaže šwjatu wošbožazu lubosć. Wón pola toho
do šhule khowdži, kiž je na njepschecželow nadbėhi š bolosćemi
wotmołwil; lubuje kaž Bóh přjedny a niz dla mšny. Bjes taj-
keje lubosćje, lubaj mandželstaj a štarschey, a lube džeczi, je
žiwjenje něšhto morwe.

Wěra do Jesuža cžini naš štawy na cžele Khrjitužownym.
Tow nješteji žadny šam sa šo, ale jedny sa wšchitkich, wšchitny
sa jeneho, a wšchitny šlutkuja psches šwjateho Duchu na psche-
krajnjenje žiwjenja. Tu njesawidži žadny wjetšchemu wliwej
druheho, dokelž wě, šo w jenym cžele štawy wšchelake džeko
měcz dyrbja. Ludžo wědža, sa cžo dželaju. Njedyrbja š tym tež
duschni a šbožowni bncž?

Škōncžnje hladajmy, kažku wažnosć ma našche žiwjenje
sa raj Khrjitužowny! Š přenja je nusne, šo šmy hotowi, sa
njōn cžerpjecž. Židža mjenowachu Jesuža Samariskeho a po-
šola hele a wobšynjeneho. A dokelž š duchownymi brōnjemi
jeho škutkowanjū njemōžachu wobaracž, šbėhnychu šamjenje
pschecziwo njemu. Šsu pak ludžo mišchtra pschescžėhali, kał
dyrbjeli naš khowacž? Tohodla njedžiwajecze šo, hdnž kž a
namōž šo hibaju.

Khowdžcže sa Jesužom šwėru! Wón šam mōžesche prajicž:
„Ša pak šnaju jeho a džeržu jeho kašnje“, a mōžesche šo pra-

ščecž: „Štó móže mi hrěch dowjesčž?“ Bnychmy-li my takle rěčželi, kať rucžže bnychmy wuřwědcženi byli! Budž žwěrnny w twojim powołanju, dđerž Bože kaťnje tež we wřchědnym žiwenju! Nječ žwěcži twoje žwětlo přched ludžimi, so bnych twoje dobre štutki widželi! Lubuj žwojeho bližšeho; modl žo tež sa žwojich njeřščecželow!

Mjeno tejele njedžele „Judika“ nař na to pokaže, so dyrbinny w řadu přched Khrystuřom wobřtačž. Spytajmy, so žwoje žiwjenje tak wjedžemy, kať cži wot Boha narodženi. Chžemy-li to, mamy přchijimacž jeho řłowo a džiwny, a wřchit- to cžinicž w Jeřuřowym duchu, to je w duchu lubořče.

A tomu wón řam nam najlěpje dopomha. Tohodla:

Tyřaz króčž džať praju cži
Sa to, Jeřu najlubřhi.

Samjeň.

Žórlo mozy.

Žórlo mozy přchego řnowoh'
Je mi w mojim žiwjenju,
Luby Jeřu, kóžde řłowo,
Kiž řy rěčžal na řchizju.

Ty, kiž w hórkej cžiwli prořnyř
Wótza sa nař wo hnadu,
Mje tež na wutrobje nořnyř
Dale ř bóřřkej řmilnořču.

Starazu nam lubořčž řjewiř
Eřwoju, Bože jehnjatko,
Hdnyž je řłowom trořřta řřewiř,
Kiž tam řteja řarujo.

Jeřu, kiž sa pokutneho
Mařch tam krařne řlubjenje,
To je sa mnje řłudžazeho
Eřłowo řbožnej' nadžije!

Ty, kiž nař dla w duřhe cžwilach
Tnyřny ř Bohu wolatřhe,
Spročž, so pytam w tajřich řhwilach
Jenož Bože woblicžo.

Jeřu, kať řo picž tam Tebi
Chže po řbožu cžlowjeřtwa!
Hórke krepli, kiž wřa ř řebi,
Běchu mořich hrěchow mřda.

O kať wobřboža mje krařnje
Twoje: „Dolonjane je!“
Cžini cžěmnny doť mi jařny,
We řmjercži mje trořřtuje!

Na Twój štutf, mój Wumožniťo,
Móžu řměrom wotřal hičž.
A tať Wótza hnadže nětto
Eřwoju duřhu porucžicž.

S. B.

Mařběranťi sa wřchěch, wořebje sa pacžerřře džěcži.

W tutnych dnjach řmy wořebje řpominali na jeneho ř wulřich němřřeho luda, na hrabju Zeppelinu. Jeho mjeno wřchať huřto mjenujemy, mjenujo němřře hobrřře powěťrowe kóžže; haj řnadž hižo tať je, so mjenujo tute jeho powěťrowe kóžže, řabudžemy jeho řameho, kotryž je, řapocžawřřhi 1873, wojowacž měť je wřchěmi móžnyimi řadžewřkami, je wřchěmi móžnyimi přchecžiwniťkami, wucženyimi a njewucženyimi, doniž řo jemu njeřmóžni řwoju přěny kóžž do powěťra puřchcžicž. A řřto cžinjěřhe wón, přiedny hacž řo to řta? Wobdatny wot řwojich pomozniťow a džěľacžerřow řo wón hľuboko hnuty přchi řwojeř kóžži klatny. W jeho wutrobje bě lute modľenje, džaťowanje.

A hiřchže něřřto wo tutnym wěřjazym wulřim, kotrehož 20. řmjertniny běchu 8. měřza. Eřmy to hižo ras tu nařpomnili, tola w tutnym řwiřtu jo wospjetujemy runje nětķle w tutnym cžajju.

Rěčžachu wo wuřtupje ř zyrřwje. Řrabja Zeppelin rjeřny jara řhutnje něhdže toľe: Zyrřej njeje toľa žane towarřřtowo, ř kotrehož wotřronjeja řobuřtawny, kotrež řu njeporjadne, ale zyrřej je ta wulka řwóřba, ře kotrež wřchitny přchijřřuřchamy. Sa řwóřbu njeje pať wjěřřeho bola, dnžli toho, řo řo jedny ř jeje řtawow džěli w njedobrym . . .

A ř tutomu, kotrehož řu „huřara powěťra“ mjenowali, nam wřchěm řnateho „huřara řemje“, poľednjeho pólneho generalneho mařřhalla von Mađensen, kotrehož wuřnawarřře řřchěřčijaniřře řłowo haľle njedawno wojjewiřchmy, je 15. okťobra 1936 přched mľodžinu w Naumburgu prařil: „Hdnyž mľodžina njeje řaľožena w řřchěřčijanřřtwe, njemóže wona nabycž tnych mozow duřhe, řo by to mohľa doľonjecž, řřtož je němřřka mľodžina w brónjach doľonjala we wulkej wóřnje.“

My wěmy tež, řo mařřhall von Mađensen řteji řobu řa to, řo řo w němřřim ludu dale twari ta ewangellřka zyrřej, kotraž bu a je řaľožena na tón jedny řaľožř, kotryž je Jeřuř Khrystuř, řchizžowany a řtanjeny. —

Günter von Hünfeld je drje nam wřchěm řnaty mľeřřki ľeťar. Wo nim piřhe Carin Göring, njebočžicžka mandžellřka němřřeho ministra Göringa: „Günter von Hünfeld bě řebi řařhowaľ wěru řwojich džěcžaznych ľeť; wón bě woprawdžity řřchěřčijan a řo njehanibowařřhe, to byčž. Wón rěčžěřhe wo řwojeř wěřje, wo řwojeř lubořči ře Khrystuřej tež ř towarřřchemi, kotřřž běchu zyle materiěni. Wón bě řhrobny, řřřoda, řo wumřě.“ —

A pólny mařřhall Hindenburg? Wón řhodžěřhe porjadnje řemřřhi, tež jaťo přeřident němřřeho luda w Barľinje. Šřtož pať by jeho we wulřim, řjanym domje pyťal, by řo mnyľil. Do maľeje, řtareje zyrřwje Eřwj. Trojizny řhodžěřhe Hindenburg řemřřhi, t. r. do wořadneje zyrřwje. Paľařt němřřeho přeřidentny řľuřřeřhe do jeje wotřjeřa. Ale niž jeno přchi Božich řľužřbach mějeřhe řo wón ř wořadže, ně tež hewaľ bě wón ř wořadu řjednocženy a řa wořadne žiwjenje. Hindenburg cžitařřhe porjadnje wořadne řopjeno! Tež to mamy wuřběhnyčž; řľuřřha to toľa do wořadneho žiwjenja nařřheho cžajřa. A řřawnym wjecžoram, kotrež w jeho domje běchu, běchu řtajnje wřchitny řřjo wořadni duchowni přchepřřcheni. Wřřhi wřchěch wořadnych řběřřach řo wón ř nahladnym darom wobdžěli. Wo řebje wutrobneje řwječžěřhe wón ř wjaťocžnořčž řonfirmazije řobu. Přched řonfirmaziju powita wón w řřchěřeňřřej řa-

pali paczerſke džeczi a dopomni je na to, kaſ
k hutny a waſny je tutón džej. Po konfirmaciji da
wón kóždemu džeczu ruku a pſchejeſche kóždemu wutrobnje
Bože žohnowanie. — Ras pſchińdže wón se ſwojej kotru do
kamſneje kſchejeńſkeje kapały, w kotrejž bėchu ſo konfirměro-
wane mlode holzy woſady ſhromadzile, ſwjeczicž lėtny džej
ſwojeho woſadneho ſjednoczenſtwa mlodnyh holzow ſ Bożej
ſlužbu a ſhromadnym ſwjeczenjom Božeho wotkaſanja. Wón
ſo wopraſcha: „Esu to paczerſke holzy?“ Diaconiſa, kotraž
holzy mējeſche, jemu wiſcho roſpraji. Jačo marſhall se ſwojej
kotru cžrjodu wopuſhcžzi, rjekny wón: „Tuž pſcheju dale Bože
žohnowanie!“ Diaconiſa bė jemu prajika, ſo ſu ſo tute holzy
ſjednoczile do woſadneho ſjednoczenſtwa mlodnyh holzow, ſo
bnychu ſhromadnje ewangelij ſlyſchale, ſo ſa kſheſcžijanſte ži-
wjen,e wudoſpołnjale a ſo runje ſwjeczja ſwój lėtny ſwje-
džen. — A hiſhcže jene ſłowo tutoho wulkeho. Ras bėchu
pola njeho ſaſtupjerjo ſtudentow. Jačo ſo hotowachu woteńcž,
rjekny Hindenburg: „... a njeſapomńcže ſwojeho Sbožnika!“

Bė w ſhorowni, w rumje ſa operazije. Holza tam ležeſche
a wiſcho bė ſa operaziju pſchihotowane. Prėni lėkar rjekny,
prjedy hač jej narjoſu da: „Prjedy hač mōžemy tebe ſtro-
wu ſcžinicž, dyrbiſy ty ſpacž!“ — „Tač?“ rjekny holza. „Hdyž
pač dyrbiu ſpacž, dyrbiu ſo najprjedy modlicž!“ Wona ruzy
ſtylny a ſo modleſche. — Lėkarjam, kiž wočo njeje ſtejachu,
ſtupichu ſlyſy do woczow. Jedyn ſ nich wuſna po operaziji:
„Tutón wjecžor ſym ſo ja po 30 lėtach ſažo modlił!“ —

Stara ſwėrna maczerka wėdžeſche wo tym, ſo je ſa ewan-
gelſtu zyrkej k hutny a roſkudny cžaž a ſo wo to dže, ſo maja
wiſchitzy wiſchitko cžinicž, ſo by ſo w ludu ta na Jeſuſa Khr-
ſtuſa ſažožena zyrkej niž jenož wobkhowała, ale tež dale twa-
riła. Wona pſchińdže a pſchinjeſe w liſcže 50 hriwnow ſa to,
ſo by ſo wiſcho ſtało ſa zyrkej, kotraž je nėtkle w nuſy. A wona
bėje jenož rentudoſtawarka. —

A ſkńcžnje džejka hiſhcže nėſchjo, hdyž ſmy my wiſchitzy,
niž jenož naſche paczerſke džeczi, pſched konfirmaziſke praſche-
nja ſtajeni w Božim domje a wonka w žiwjenju a ſ tym
pſchede wiſchėm pokaſani na to jene praſchenje: „Chzecže Wn
k naſchej ewangelſko-lutherſkej zyrkwi, kotraž Waſ ſ Božim
ſłowom a je ſakramentom k tutomu Sbožnikowej wjedže, ſwėrni
ſtačž?“ Wukimy wot dželaczerja, ſchto mamy prajicž a wu-
ſnacž se ſłowom a je ſkuttom!

Jendželſki ſwobodnoſmnyſly Collin ſetka jemu ſnateho
dželaczerja, kotryž bė duzy kėmiſchi. Wón ſo jecho wopraſcha:
„Je twój Bóh wulki abo mały?“

„Tač wulki“, wotmołwi dželaczer, „ſo Waſcha hłowa jecho
njeſapſchija, a tač mały, ſo mōže w mojej wutrobje bydlicž.“

Collin je wuſnał, ſo njejku wiſchė wucžene ſnapſhecžiwje-
nja a roſeſtawjenja ſ tajim ſacžicžom na njeho byke, ſ kaj-
timž tute ſłowa dželaczerja bėchu.

Na ſnėhowki.

Prėnje kčejaze ſnėhowki!
Wutrobnje witam do ſahrodki
Prėnich waſ poſołow luboh' nałecža.
Wczera tu bėly ſnėh hiſhcže ležeſche,
Dženka wy lubuſchki kčejecže,
Eso njebojo ſnėha a mjerſnjenja.

Prėnje kčejaze ſnėhowki,
Małicžke ſwjate wy jandželki!
Božu nam luboſcž ſnowa ſjewicže!
Cžije ſu koſkulki waſche bėkuſche,

S wėſikom zunjo wy ſwonicže,
A ſbudžicže we mni tač ſyncjenje.

Prėnje kčejaze ſnėhowki,
Wubudžcže kwėtki a ſijałki,
Pſchicž a wonjecž tač ſwjedženſzy.
A k ſwjatokej jim ſaſwonicže.
Nałecžo do kraja ſacžehnje,
Cžecžneho hoſcža rad witajmy.

L.

Nabožina.

Pohlad do wulkeje byly wiſchelatiſch nabožinow a pſche-
hlad wo jich wuſnawariach podawa nam to, ſchtož ſo nėtkle
wo pſchihotach ſa kńonowanie jendželſkeho krala woſjewja.
Tuta ſwjatocžnoſcž budže w meji tutoho lėta. Wona ſo ſdo-
bom ſobu ſa to wužije, ſo ſo w Londonje ſeńdu ſaſtupjerjo
wiſchėh nabožinow hobriſkeho britiſkeho mōznačſtwa. A te lič-
by, kotrež ſo pſchi tym mjenuja, pokaſuja nam, kač wulke tu-
to britiſke mōznačſtwa je a ſdobom kėlko milijonow pſchiw-
ſowariow te wiſchelate wuſnacža maja.

Piſche ſo, ſo nėhdže 80 000 000 kſheſcžijanow w briti-
ſkim kraleſtwje a kėžorſtwje ſydlj. Ale nėtkle te wiſchelate na-
božiny: Nėhdže 80 000 000 pſchiwſowariow maja aſrikanſte
nabožiny a ta wulka była wiſchelatiſch ſektow. 250 000 000 pač
nėhdže 12 000 000. A ſkńcžnje ma britiſke mōznačſtwa nėhdže
10—15 milijonow wiſchelatiſch kultow, w kotrychž cžłowje-
kojo ſo wiſchėm mōžnym pſchiboham modla.

Tute milijony ſu wobras wobſchėrnoſcže krajow, kotrež
ſu w britiſkim mōznačſtwje ſjendocžene, ſdobom pač tež wu-
reſk ſ pſchehlada wo tym, kėlko nabožinow a kėlko jich wuſna-
wariow na ſebi nima kſheſcžijanſtwa.

Nėſchto wo Ruſkej.

Wo Ruſkej ſu mōhli we wiſchelatiſch woſadach Budnyſch-
ſkeho wotrieſa woſadni nadrobneho ſhonicž. Je tola tu a
tam rėcžał mlody duchowny — tež w Budnyſchinje — kotryž
je ſo w Ruſkej narodžil a tam tež na ſchulach byl. S jecho
pſhecželſtwa bu jich wjaž do Sibiriskej wuhnaty, hdyž nė-
koti, tač wowzy, wumreču. Tež nan bu ſajaty, tola wumō-
ženy.

S jecho roſprawow ſhonimy, ſo je kſheſcžijanſka zyrkej
tam we wulkej nuſy. Woſebje pač ſu tam pſhecžehani
Nėmzy. Hač na 2 milijonaj bė ličba potomnikow nėmſkich
wuczahowariow, kotryž nėhdy nėhdže 50 000 woſobow lič-
chu, ſroſtka. Wjetſchina ſ nich wuczahny tam w lėcže 1765,
tola hižo 1576 naſta w Ruſkej prėnja ewangelſko-lutherſka
woſada. Nėtkle je tam hiſhcže nėhdže 80 000 Nėmzow ži-
wnyh, ale kač. Tamni namałachu ſmjercž. Dožyla je tam
w poſlednich 19 lėtach 20 milijonow cžłowjekow wo žiwjenje
pſchihſko.

To, ſchtož ſmy tu wo ſrudnym dńcže Ewangelſkich, pſche-
dewſchėm ſararjow, pižali, bu nam ſ roſprawow wobkruče-
ne. Do wulkeje wójny bė jich w Ruſkej 2634 ewangelſkich
woſadow a 1827 Božich domow a kapałow. W nich ſkuttowa-
ſche 230 duchowny. S tutyč je w Ruſkej jich hiſhcže 85
žiwnyh, ale žadny ſ nich njeje wjažny w ſwojim ſaſtojniſtwje;
30 ſu w hubjeńſtwje žiwj, 55 ſu w jaſtwach a we wuhnań-
ſtwje. 6 ſ nich ſaſudžichu 1936 k ſmjercži a hačrunje wu-
traje ſakrocžichu, buchu nėkoti ſ nich morjeni. Tež 5 abo 6

mandželskich tutnych duchownych w jaštwe. Dozyla je tam 57 farańkow a 27 swudowjennych farańkow a 15 diakonikow.

32 bywšich ruskich duchownych je w Němskej; nimale wšchitzy s nich su w farškim jaštojnstwe. 86 dalšich wudowow bydli w Letiskej a w Němskej. Wšchitzy, kiž w Ruskej nětať Božemu domej a wožadze kluža, maja so jara hubjenje, njedostawaju wožebje nicžo k jědži. Tuž je wulzy wistacz, so so Letiska, Schwediška, Amerika a druij staraja sa tutnych wobohia, a spytaju, jim něšto pschipošlacz. S Němskej je nješmědža tamni wobohy nicžo dostawacz. Ssmu tola čitali, so buchu žamo tajkich darow dla k šmjerczi sajudženi. To wšcho je tak prawje stawilna sa rozpominanje w poštym čažu. Tuž spominajmy na tutnych wobohich s lubošczu.

Zyrkej a stat.

Judita. Dženža drje wšchudjom w našich wožadach pačerške džěczi w tak mjenowanym zyrkwinskim pruhowanju psched wožadu połaža, so su doma w Bibliji a so wědža, šcho su sałožki našeje ewangeliskeje zyrkwe a našeho kšchěčžijanskeho žiwjenja. Hdny našy tak kthutny čaž prawje srosumimny, wěmny, so šmny my wšchitzy nětkle w tajkim pruhowanju, w kotrymž šmny prašeni sa tym, šcho naša zyrkej je a ščo sałožk tuteje zyrkwe a tohodla tež našeje wěry a tohodla tež našeho žiwjenja. Sałožk zyrkwe je dženža kaž tehdy, hdny ty pačerške džěcžo bě a tak hižo wot 1900 lět šem Jesuž Khrystuž, šchizowany a štanjenny. Na tym njeje ani pschěščěhanje ani mudrowanje ani wědomošcz ani politika nicžo pschēmēnika a tež hewak nicžo druhe niz. Ale hacž je Twojeje wěry a Twojeho žiwjenja sałožk hišcže a žyle Jesuž Khrystuž šchizowany a štanjenny — to je druha wěž, to je Twoja wěž, kaž tež to, s čimž je so tu šcho pschēmēniko. Sa wšchēm tym šy Ty prašchany nětkle w tutym čažu, a bórny budže Tebi škladnošč data, tež na druhim měšnje, we wólbje sa generalnu synodu němskeje ewangeliskeje zyrkwe, wotmołwu na wšchě tute prašchena dacž, haj, wjazny hišcže, wušnacže wušnacž. A tuto njemóže hinať rěčacz pola Tebe, hacž: Jesuž Khrystuž šchizowany a štanjenny mój Knjes a Šbóžnik! — Abo šcho hewak. Tuž pak ma kóždy — a tak tež Ty — hdny šwoju zyrkej a šwojeho Šbóžnika lubo mašy, w tutej wólbje sa to bycz, so woštanje zyrkej našeho luda sałožena na tutym sałožku, kotryž je Jesuž Khrystuž, šchizowany a štanjenny, kažehož nam jewi Biblija, žyle kłowo Bože. Hdny a tak tuta wólbja budže, njewěmny hišcže. Ale so wšchitzy sa tajke rošjudjenje budžemy, to wěmny drje dženža hižo wšchitzy!

Se Šserbow a s daloka.

Kantor Jan August Kapler †.

Rajštaršchi, ale tež jedyn s najšwěrnishich šerbškich wučerjow Jan August Kapler, je šrijedu běh šwojeho dołheho žohnowaneho žiwjenja w Hermanezach, hdžez poslednje lěta bydlesche, čicho dołoniať. S nim je so muž wulčich sažubow wo šerbške škulštwu a wo Michalštu wožadu minyl. So je so šerbška rěcz na wšach, kotrej su do Michalškeje šhule šagmejnowane, sahowaťa, mamy so wožebje jemu džakowacz. Wón je so tež wo to prózowať, so by šerbška wučžba tež w druhich štronach so sahowaťa. S tutym wotpohladom je Bartłowu šerbško-němsku čžitanku šnowa wobdželať. Tu su we wjetschej licžbje škulow šawjedli a dołhe

lěta wužiwali. Šwojim kollegam je w šwojej šhuli dopo-kaťať, so so s jeje pomožu hodža šerbške džěczi sa jene lěto šerbški a němski došpołnje čžitacz nawučžicz. Šodla šhule je so šemrěty tež jako kantor Michalškeje zyrkwe wušnamjenil. Jako tajki je zyrkwinski khor sałožil. Sa njón je tekst němskich špěwow pschěšerbščiczil abo tež wšchelake khoru šam komponowať a tekst k temu špěžnik. Dołholětne knižkladniške džělo w Macžizy Šserbškej je wón hacž do wyšokeje štaroby šwěru saštawať. Jeho su tehodla sa čžestneho šobustawa pomjenowali. Požlednje lěta bě čžělnje jara škipriť a wožlabiť, tola duchownu čžerstwošč hacž do požlednjeho čžaža wobkhowať. Hišcže psched dwěmaj lětomaj běšche žortny špěw w šerbškich kermušach špěžnik, kotryž je so we Šserbškich Nowinach woczíšcžal. W druhim špěwe potom na šwoju čžělnu kšmanošcz šloržesche a Boha prošesche, so by jeho s jeho čžerpjenja bórny wumohl. Kať je so wón pschězo jako Šserb čžul a myškil, so tež požlednje dny jeho žiwjenja połašowasche. Wón se šwojej wokolnošču jenož šerbški rěčesche. Šemrěty je so 12. junija 1851 we Wownjowje jako šyn šerbškeho ratarja narodžil. Na krajnoštwištim šeminarije w Budyščinje wučerške pruhowanje wobšawšchi, so 1872 jako šhulški wškar do Račłowa powola. Wot lěta 1875 we šyrotnej šhuli w Budyščinje škutkowasche a so bórny po tym sa kantora Michalškeje zyrkwe wušwoli. Jeho wotemrěte čžělo budže so šobotu popołdnju w 3 hodžinach na Michalškim pohrjebnišcžu w Budyščinje khowacz. Jeho žohnowane škutkowanje sa šerbški lud w štajnym džakownym wopomnjecžu woštanje.

Šserbške špěwarške su w jednorym šwjastku nětkle a hacž do 1. meje sa potuščenu placžišnu dostacz. So by tola jich wjele tutu škladnošč wužilo a šerbške špěwarške kupilo. Tuta škladnošč je so tež pschede wšchēm tohodla poščiczila, so mohli kmoťšja a štaršchi pschede wšchēm wšchēm pačerškim džěczom, tež tam, hdžez šredki pobrachuja, šerbške špěwarške daricz. Špěwarške su tola wot dawna šem kmoťšjazny dar ke konfir-maziji. A to s dobrym prawom. Namatašy tola w špěwarškich sa kóždy čžaž, njech je kajkiž dže, něšto. Šchtož šwoje špěwarške šnaje, tón wě, kajke bohatštwu w nich je. Kěrlusche sa kóždy čžaž a s nimi modlitny, a to proštwy a dobroproščena, džakowanja a kšwalenja nimo wožebitnyh pschidatnyh modlitwow; s Biblije šchpruchi tam mašy a połašowať tekstow psches žyle zyrkwine lěto; došpołny porjad Božich klužbow, wožebje tež kšwateho wotkasanja; a k tomu žyly Mały šatechismus Lutherowy a kłowny džel Augšburgšeho wěruwušnacža; a hišcže to a tamne. Jednore špěwarške kniži placža tukhwilu po potuščenej placžišnje 2 hriwnje.

Do Moštwy bě šwolany šwětowny kongrež bjesbóžnyh. Na 1600 šastupjerjow se wšchěch móžnyh krajow dyrbjesche so tam šeńcz. Štaťo pak so to njeje. Čžehodla niz, njeje hišcže šnate. — Džiwali so pak bychmy, njebychu-li bjesbóžni tež lěťža pschěczivo jutrownemu šwjedženjej wušupowali. Woni su hižo pschi tym po žylej Šsowjetruskej, wožebje pak čžedža Čžichi tydžen sa to wužicz — abo lěpje drje pražimny: sa to njewužitkne wužiwacz.

Wištowanje. Kni V. w D.: Wutrobný džak a postrow. Šsnadž tam něť bórny ertny postrow a škasane doštanjecže. Š. tam je. Redaktor.

Sa Palmarum: K. w Šr. — Sa Jutry: K. w K.